

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра фізичного виховання і спортивної медицини

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-
методичної роботи

доцент Ірина СОЛОНИНКО

2023 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАСОБИ ВІДНОВЛЕННЯ У СПОРТІ І РЕКРЕАЦІЯ

ВБ 2.10

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань **22 «Охорона здоров'я»**
спеціальності **227 «Терапія та реабілітація»**
спеціалізація **227.02 «Ерготерапія»**

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри

фз. виховання і спор. медицини
Протокол № 5

від 16 лютого 2023 р.

Завідувач кафедри
доцент Ольга КУНИНЕЦЬ

О. Куницька

Затверджено

профільною методичною комісією
з спеціальності «Терапія та реабілітація»

Протокол № 3

від 16 лютого 2023 р.

Голова профільної методичної комісії
професор Лук'ян АНДРІЮК

Л. Андриук

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: к.мед.н., доцент Леонт'єва З.Р., к.мед.н., доцент Магльована Г.М, ас. Марусяк С.В. під загальною редакцією завідувача кафедри фізичного виховання та спортивної медицини к.біол.н., доцента Кунинець О.Б.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Дутка Роман
Ярославович

д.мед.н., професор, завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

Бичков Микола
Анатолійович

д.мед.н., професор, професор кафедри терапії №1 і медичної діагностики ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни

ВБ 2.10 “Засоби відновлення у спорті і рекреація ” складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) другого (магістерського) рівня

галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальність 227 «Терапія і реабілітація»

спеціалізація 227.02 «Ерготерапія»

рівень вищої освіти Другий (магістерський) рівень

ступінь вищої освіти Магістр

Опис навчальної дисципліни (анотація).

Відновлення – біологічне “зрівноважування” організму, його окремих функцій і компонентів (органів, клітин) після інтенсивної м'язової та інтелектуальної роботи; це важливий чинник підвищення працездатності спортсменів. Щоб її відновити й уникнути перевтоми, необхідно використовувати спеціальні методи та засоби, що активізують відновні процеси в організмі. Із педагогічних засобів відновлення важливо правильно поєднувати навантаження і відпочинок на різних етапах багаторічної підготовки спортсменів, правильно будувати кожне окреме тренувальне заняття, використовувати спеціальні фізичні вправи для пришвидшення відновлення. Засоби психологічного відновлення теж достатньо різноманітні – це сон-релаксація, м'язова релаксація, спеціальні дихальні вправи, спрямовані, перш за все, на поліпшення настрою, самопочуття, усунення негативних емоцій. Особливе місце серед засобів відновлення займають медико-біологічні. Раціональне харчування, фармакологічні препарати і вітаміни, спортивні напої, гідротерапія, баровпливи, масаж та інші засоби активно використовуються як компоненти підготовки спортсменів у різних країнах світу. Значення рекреації неможливо переоцінити у відновленні спортсмена оскільки включає всі види діяльності людини у її вільний від роботи час.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
		Лекцій (год.)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: Засоби відновлення у спорті і рекреація	3 кредита / 90 год.	0	40	50	II курс (3/4 семестри) Залік	

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Засоби відновлення у спорті і рекреація» є функціональне удосконалення організму, навчання засобів, методів та форм проведення відновних заходів для успішної наступної життєдіяльності спортсмена.

Міждисциплінарні зв'язки: «Засоби відновлення у спорті і рекреація», як навчальна дисципліна базується на вивченні студентами анатомії та фізіології людини, спортивної медицини, медичної біології, біологічної хімії, пропедевтики внутрішньої медицини, ряду профільних дисциплін, таких як терапія, хірургія, травматологія, фізичне виховання що інтегрується з цими дисциплінами; закладає основи нормування фізичної активності в комплексному лікуванні захворювань, профілактиці їх загострень і ускладнень, травм, відновленні належної якості життя хворого поліпшення рівня життя та профілактики

порушення функцій в процесі життєдіяльності; забезпечує впровадження сучасних методів діагностики в систему медичного моніторингу; контроль за функціональним станом організму, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосувати знання з фізичної реабілітації осіб в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою навчальної дисципліни «Засоби відновлення у спорті і рекреація» є сформулювати знання, вміння і практичні навички з проведення лікувальної фізичної культури та залежно від виду захворювання використовувати основні і допоміжні прийоми спортивної медицини.

Кінцева мета навчальної дисципліни «Засоби відновлення у спорті і рекреація» визначається оволодінням професійних знань і умінь, вмінням враховувати специфіку і відображати багатокomпонентну діяльність фахівця з фізичної терапії згідно класифікатора спеціальностей.

Студент оволодіває обов'язковими практичними навичками:

- проводити різні функціональні проби серцево-судинної системи,
- визначати тип реакції на навантаження, оцінювати швидкість відновлення і адаптацію до фізичного навантаження;
- тестувати фізичну працездатність різними методами;
- проводити функціональні проби дихальної системи, оцінювати їх результати;

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

У результаті вивчення дисципліни «Засоби відновлення у спорті і рекреація» студент повинен:

I. Оволодіти сучасними знаннями щодо:

- методів дослідження та оцінки стану функції різних систем організму з метою оцінки загальної тренованості;
- методів дослідження і оцінки фізичної працездатності, дослідження і оцінки стану систем організму, що лімітують працездатність;
- особливостей підготовки спортсменів у різних видах спорту;
- структури фізичної та психічної працездатності спортсмена;
- засобів та методів відновлення в спорті;
- основні поняття та терміни рекреації

II. Вміти застосовувати знання у практичних ситуаціях:

- планувати навчально-тренувальний процес з урахуванням специфіки відновлювання працездатності організму людини;
- застосовувати в практичній діяльності засоби та методи підвищення працездатності спортсменів;
- застосовувати різні форми рекреаційно-спортивної діяльності;
- володіти технологіями визначення рівня працездатності та функціональної готовності спортсменів на різних етапах підготовки.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни:

1. Дати глибоку теоретичну та практичну підготовку студентам в галузі вивчення морфо-фізіологічних особливостей організму людини в різних функціональних станах.
2. Підготувати студентів до кваліфікованого проведення навчальних занять з фізичної культури і спорту згідно з сучасними вимогами науки і практики

3. Сформувати у студентів практичні навички визначення морфо-функціональних особливостей фізичного розвитку дитини і перспектив вдосконалення їх в тому чи іншому виді спорту.

4. Поглибити загальнотеоретичну і методичну підготовку майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

- **інтегральні**:

- **загальні**

- **спеціальні**

Інтегральні компетентності спеціальності:

Здатність здійснювати професійну діяльність фізичного терапевта, розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері терапії та реабілітації відповідно до спеціалізації.

Загальні компетентності спеціальності (ЗК):

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 04. Здатність виявляти та вирішувати проблеми.

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 06. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 07. Здатність працювати автономно.

ЗК 08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (ФК):

ФК 01. Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я(МКФ).

ФК 02. Здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми фізичної терапії або ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану.

ФК 03. Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії.

ФК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність (Класифікація компетентностей за НРК)	Знання	Уміння/	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

Загальні компетентності

ЗК 1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Знати способи аналізу, синтезу інформації на основі біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних наукових та практичних знань.
ЗК 2.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Володіти науковим мисленням; вміти генерувати нові та оригінальні ідеї; висувати гіпотези; відображати і встановлювати зв'язки між компонентами задачі.	Вміти працювати з науковою та методичною інформацією; виявляти та аналізувати системні зв'язки, бачити протиріччя і проблеми, незалежно мислити. Вміти аналізувати результат и наукових досліджень та передбачати наслідки їх впровадження; змінювати технології педагогічної та практичної діяльності згідно нових наукових досліджень.	Встановлювати міждисциплінарні зв'язки для досягнення цілей; спілкуватися вербально та невербально; взаємодіяти у формі мозкового штурму.	Нести відповідальність за запропоновані наукові гіпотези; дотримання етичних норм; працювати автономно.
ЗК 3.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	Знати алгоритми комплексності та невизначеності.	Вміти адаптовувати діяльність та знаходити оптимальні рішення в нових умовах.	Вміти спілкуватися з метою пошуку оптимального рішення в нових ситуаціях чи середовищі.	Бути відповідальним за рішення та дії в новій ситуації.
ЗК 4	Здатність виявляти та вирішувати проблеми.	Вміти висувати оригінальні підходи та стратегії; підбирати адекватні наукові методи дослідження;	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Вміти працювати з нормативними документами; організувати роботу членів колективу у змінних умовах; діяти в	Відповідати за свою професійну позицію та діяльність; Відповідати за прийняття рішень у

		формулювати та розв'язувати задачі дослідження		умовах обмеженого часу та ресурсів.	складних умовах.
ЗК 5.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	Знати свої професійні права та обов'язки; принципи науково доказової практики.	Вміти формувати свою професійну відповідальність, діяти відповідно до неї; приймати рішення застосовуючи принципи науково доказової практики; діяти у межах посадових обов'язків та професійної компетентності.	Донести свою позицію до фахівців та нефахівців; ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Відповісти за свою професійну позицію та діяльність; Відповісти за прийняття рішень у складних умовах.
ЗК 6.	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	Знати способи і методи управління та їх оцінки.	Вміти мотивувати людей та забезпечити якість виконуваної роботи.	Продемонструвати навички та вміння способів та методів впливу на якість виконуваної роботи	Бути відповідальним за вибір та оцінку виконуваної роботи.
ЗК 7.	Здатність працювати автономно.	Знати основні протипокази і застереження щодо проведення заходів фізичної терапії; знати методи та засоби обстеження, планування, втручання та контролю; знати стани, які вимагають скерування до інших фахівців, вміти надати кваліфіковану долікарську допомогу.	Вміти проводити заходи фізичної терапії для корекції порушень структури/функцій організму, активності та участі особи; діяти пацієнтоцентрично та згідно нормативно-правових вимог і норм професійної етики;	Налагоджувати зв'язки з пацієнтом/клієнтом, родиною/опікунами, членами реабілітаційної команди для здійснення терапевтичного втручання	Адаптовувати практичну діяльність до змінних умов, бути відповідальним за наслідки професійної діяльності перед пацієнтом/клієнтом, суспільством та іншим фахівцями
ЗК 8.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	Знати способи оцінювання виконаної роботи, критерії її якості, способи та форми ведення документації	Вміти клінічно та рефлексивно мислити та приймати відповідні рішення; вміти систематично вести документацію; оцінити якість своєї роботи.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення вирішення проблем	Бути відповідальним за прийняття рішення та його наслідки

Спеціальні (фахові) компетентності					
ФК 1	Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я(МКФ).	Знати домени Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП)	Вміти аналізувати зв'язки фізичної, когнітивної, емоційної, соціальної, духовної та культурної сфер людського життя. Вміти визначати вплив соціальних та особистісних чинників на рухову активність та заняттєву участь пацієнта/клієнта.	Спілкуватися з пацієнтом/клієнтом роудиною, опікунами членами реабілітаційної команди для визначення проблем та обмежень	Відповідати за визначення проблем з руховою активністю та заняттєвою участю.
ФК 2.	Здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми фізичної терапії або ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану.	Знати засоби та методи науково-доказової практики	Коректувати свою практичну діяльність згідно практики заснованій на доказах.	Спілкуватися з колегами для пошуку та впровадження засобів та методів науково-доказової практики; обговорювати з колегами та пацієнтом перебіг та результати терапії з метою її корекції.	Бути відповідальним за набуття та застосування сучасних науково-доказових даних, алгоритмів клінічного мислення в практичній діяльності.
ФК 3.	Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його роудиною й	Знати як проводити опитування пацієнта/клієнта для визначення його потреб та	Вміти пояснити необхідність заходів фізичної терапії та змін середовища для відновлення і	Надати інформацію пацієнту/клієнту, родині й опікунам про користь, обсяг та зміст фізичної	Бути відповідальним за ефективність письмового та усного професійного

	опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії.	очікувань.	підтримки здоров'я Вміти розробляти та впроваджувати домашню програму терапії.	терапії за період проведення реабілітаційних заходів	спілкування з пацієнтом/клієнтом, родиною й опікунами
ФК 4.	Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.	Знати форми та умови роботи у команді. Знати письмові та усні форми професійного спілкування між членами реабілітаційної команди, іншими представниками сфери охорони здоров'я та соціальної сфери, у академічному та науковому міждисциплінарному середовищі	Вміти провадити практичну діяльність у команді, брати участь у прийнятті колективних рішень. Вміти застосовувати письмові та усні форми професійного спілкування між членами реабілітаційної команди, іншими представниками сфери охорони здоров'я та соціальної сфери, у академічному та науковому Міждисциплінарному середовищі, реабілітаційної команди	Здатність спілкуватися вербально та невербально з членами Реабілітаційної команди, медичними та соціальними службами, громадськими організаціями, представниками уряду задля дотримання прав людей з інвалідністю	Бути відповідальним за результати роботи у команді та професійну взаємодію.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Розподіл результатів навчання за видами навчальної діяльності

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
ЗК 1-8. ФК 1-4.	ПРфт 1,2,4-12, 14-16	Засоби відновлення у спорті і рекреація

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРет 01. Застосовувати у практичній діяльності доказову базу стосовно зв'язку між пацієнтом/клієнтом в цілому, його заняттєвою активністю, середовищем життєдіяльності та їх впливу на здоров'я і благополуччя людини.

ПРет 02. Застосовувати у практичній діяльності теорії та доказову базу щодо використання заняттєвої активності як основного терапевтичного інструменту ерготерапії у рамках біопсихосоціального підходу в реабілітації.

ПРет 04. Оцінювати, розвивати та відновлювати функції і структури організму, які впливають на заняттєву участь пацієнта/клієнта у сферах продуктивної діяльності, дозвілля та самообслуговування.

ПРет 05. Формулювати та документувати цілі і результати програми ерготерапії або складових індивідуальної програми реабілітації у співпраці з пацієнтом/клієнтом, пояснювати методи ерготерапевтичних втручань.

ПРет 06. Розробляти, проводити та коригувати програми ерготерапії або складові індивідуальної програми реабілітації на основі аналізу результатів ерготерапевтичного обстеження та/або втручання у співпраці з пацієнтом/клієнтом та надавати рекомендації стосовно продовження реабілітації.

ПРет 07. Оцінювати, адаптувати та модифікувати вплив середовища життєдіяльності людини на її заняттєву активність.

ПРет 08. Формувати та підтримувати терапевтичні стосунки з пацієнтом/клієнтом та його родиною та іншими причетними сторонами.

ПРет 09. Усвідомлювати та дотримуватися етичних аспектів професійної діяльності ерготерапевта.

ПРет 10. Ефективно співпрацювати з усіма членами мультидисциплінарної реабілітаційної команди та іншими фахівцями сфер охорони здоров'я, освіти та соціальної політики, залучених до надання послуг пацієнтам/клієнтам.

ПРет 11. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері ерготерапії, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики та інструменти досліджень, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки.

ПРет 12. Популяризувати професію та розповсюджувати знання з ерготерапії серед потенційних пацієнтів/клієнтів, а також у міждисциплінарному та загальнонауковому дискурсі.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години (0 годин лекцій, 40 годин практичних занять, 50 годин самостійної роботи студентів) 3 кредити ЄКТС.

3. Структура навчальної дисципліни «Засоби відновлення у спорті і рекреація»:

Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС	Інд. Робота
Тема 1. Поняття працездатності в спорті.	-	4	4	-
Тема 2. Втома та її наслідки.	-	4	6	-
Тема 3. Педагогічні засоби відновлення.	-	4	10	-
Тема 4. Раціональне харчування спортсмена.	-	4	-	-
Тема 5. Фармакологічні засоби профілактики перевтоми та відновлення спортивної працездатності.	-	4	-	-
Тема 6. Спортивний масаж та його різновиди.	-	4	4	-

Тема 7. Фізіотерапевтичні процедури. Гідротерапія.	-	4	-	-
Тема 8. Застосування допінгу в спорті. Кодекс ВАДА. Здійснення допінг-контролю.	-	4	12	-
Тема 9. Психологічні засоби відновлення працездатності в спорті.	-	4	12	-
Тема 10. Засоби та методи фізичної рекреації.	-	4	2	-
Усього годин 90/ 3 кредити ECTS	0	40	50	-
Підсумковий контроль				Залік

4. Теми практичних занять

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Поняття працездатності в спорті.	4
2.	Втома та її наслідки.	4
3.	Педагогічні засоби відновлення.	4
4.	Раціональне харчування спортсмена.	4
5.	Фармакологічні засоби профілактики перевтоми та відновлення спортивної працездатності.	4
6.	Спортивний масаж та його різновиди.	4
7.	Фізіотерапевтичні процедури. Гідротерапія.	4
8.	Застосування допінгу в спорті. Кодекс ВАДА. Здійснення допінг-контролю.	4
9.	Психологічні засоби відновлення працездатності в спорті.	4
10.	Засоби та методи фізичної рекреації.	4
	Разом годин:	40

5. Тематичний план самостійної роботи студентів

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Фізіологічне обґрунтування засобів відновлення та їх спрямованість.	4
2.	Загартування як фактор підвищення працездатності.	6
3.	Гігієнічні умови тренувань, режим дня спортсмена.	6
4.	Науково-практичні аспекти застосування засобів відновлення.	4
5.	Застосування допінгу в спорті.	8
6.	Кодекс ВАДА. Здійснення допінг-контролю.	4
7.	Сугестивні методи впливу на психічну сферу спортсмена.	8
8.	Самонавіювання, аутогенне та ідеомоторне тренування.	4
9.	Новітні методики відновлення та підвищення працездатності спортсменів (кріотерапія, баротерапія, лазерна терапія і т. ін.).	6
	Разом годин:	50

6. Тематичний план лекцій

Згідно наказу №2986-з (додаток 1-4) від 27.09.2023р. навчальним планом лекцій не передбачено.

7. Індивідуальні завдання – немає

8. Методи навчання

Методи використання слова. Основними видами словесної передачі знань у процесі ерготерапії: пояснення, розповідь і бесіда (бесіди вступні; бесіди, спрямовані на повідомлення нових знань, і бесіди для перевірки засвоєних знань і ступеня усвідомленості студентами своїх дій).

Методи забезпечення наочності. До цієї групи методів навчання відносяться показ рухів у натурі або у виді зображень, що сприймаються безпосередньо спостереження. Вивчення функціональних проб завжди супроводжується наочною їх демонстрацією викладачем або студентами із безпосереднім контролем викладача. Демонстрація завжди супроводжується поясненням. Причому слово в цьому випадку відіграє допоміжну роль. В основному в навчальній роботі застосовується демонстрація засобу лікувальної фізкультури у вигляді фізичної вправи самим викладачем або кимось з студентів. Показ може передувати поясненню, супроводжуватися поясненням або виконуватися після пояснення. Демонстрація досягає мети в тому випадку, якщо рух, який показують, гарно видно всім учням, якщо воно виконано технічно правильно, якщо попередньо організовано і правильно спрямована увага учнів.

9. Методи контролю

Засвоєння програми «Засоби відновлення у спорті і рекреація», забезпечується цілісною системою контрольних заходів, що включає оперативний, поточний, підсумковий контроль.

Формами і методами поточного контролю є формування студентами знань про масажні методики при різних патологічних процесах, опитування студентів, виконання практичних навичок, функціональних проб, тестів й інші.

Самостійна робота студентів, яка передбачена робочою навчальною програмою поряд з практичними заняттями контролюється під час поточного контролю. Форма підсумкового контролю – залік.

Засвоєння програми «Засоби відновлення у спорті і рекреація» забезпечується цілісною системою контрольних заходів, що включає оперативний, поточний, підсумковий контроль.

Формами і методами поточного контролю є формування студентами знань про масажні техніки при різних патологічних процесах, опитування студентів, виконання практичних навичок, функціональних проб, тестів й інші.

Самостійна робота студентів, яка передбачена робочою навчальною програмою поряд з практичними заняттями контролюється під час поточного контролю. Форма підсумкового контролю – залік.

Критерії оцінювання. Залік отримують студенти після завершення викладання навчальної дисципліни, які повністю виконали вимоги передбачені навчальною програмою. Успішність студентів II курсу оцінюється за традиційною 4-ри бальною шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

10. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу.

10.1. *Оцінювання поточної навчальної діяльності.* Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною), при цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік. Семестровий залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком.

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120

4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Недос- татньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Ранжування з присвоєнням оцінок „А”, „В”, „С”, „D”, „Е” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „Е”.

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

13. Методичне забезпечення: плани практичних занять, завдання для самостійної роботи, тести поточного студентів, кистьові динамометри, сантиметрові стрічки, спірометри, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, методичні вказівки і т.ін.

14. ЛІТЕРАТУРА

О с н о в н а

1. Білл Брайсон. The Body. A Guide for Occupants. В-во: Transworld Digital. 2019 –464с.
2. Земцова І. І. Спортивна фізіологія : навчальний посібник / І. І. Земцова. – Київ:Олімпійська література, 2018. - 208 с.
3. Костюкевич В.М. Теоретико-методичні основи контролю у фізичному вихованні та спорті : монографія / В.М. Костюкевич, Є.П. Врублевський, Т.В. Вознюк та ін.; за ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця: «Планер», 2017. – 191 с.
4. Костюкевич В.М., Воронова В.І., Шинкарук О.А., Борисова О.В. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. - 554 с.
5. Маленюк Т.В. Основи адаптації у спорті. Навчальний посібник /Тетяна Володимирівна Маленюк. – Кіровоград: КОД, 2017 – 120 с.
6. Шинкарук О. Стрес та його вплив на змагальну та тренувальну діяльність спортсменів / Шинкарук Оксана, Лисенко Олена, Федорчук Світлана // Фізична культура, спорт та здоров'я нації”: збірник наукових праць. – Випуск No3 (22).– Вінниця, 2017. – С. 469-476.

Додаткова:

- 1.Костюкевич В.М. «Теорія і методика спортивної підготовки у запитаннях і відповідях»: Навчально-методичний посібник / В.М. Костюкевич. – Вінниця: Планер, 2016. – 159 с.
- 2.Пітер Абрахамс. How the Body Works. В-во: Amber. - 2017 – 512с.

Інформаційні ресурси

- zakon.rada.gov.ua/go/1556-18
- <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248719473>

- <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248719427>
- dsmsu.gov.ua/index/ua/material/16894
- sportbuk.com/.../proekt-novoho-zakonu-ukraji...
- <http://uareferat.com>
- <http://www.lnu.edu.ua/faculty/sport/img>
- mdu.edu.ua/spaw2/uploads/files/19_4.pd
- elibrary.kubg.edu.ua/.../Lyashenko_Tumanova
- www.sworld.com.ua/index.php/ru/pedagogy.../18194-213-923
- <http://lp.edu.ua/node/1347>
- zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0249-06
- ua.textreferat.com/referat-664.html
- www.ukrreferat.com/index.php?referat=61901
- elartu.tntu.edu.ua/handle/123456789/883
- [nbuv.gov.ua/.../VchdpuPN_2013_112\(1\)__24](http://nbuv.gov.ua/.../VchdpuPN_2013_112(1)__24)
- studme.com.ua/.../programmno-normativnye_o...